

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/18328 din 29.10.2024

La nr. 10-07/3397 din 16 octombrie 2024

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii (număr unic 267/MAIA/2024).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.10.29 11:01:16 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10068 din 29.10.2024

la proiectul de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii (număr unic 267/MAIA/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 19 martie 2024. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11

alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din textul proiectului rezultă că acesta are drept scop asigurarea unei activități transparente a părților implicate în creșterea și sacrificarea animalelor de fermă.

Analizând normele elaborate s-a constatat că elaborarea proiectului este condiționată de procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară în conformitate cu Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele Guvernului, în ceea ce privește realizarea pct. 103 din Capitolul 12 *Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare* din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, pct. 112.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."*

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite, descrierea gradului de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului, constatările expertizelor.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „*d) analiza impactului de reglementare*”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare

suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat de către autor în nota de fundamentare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea:

-) Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în calitate de organ central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul procesării produselor de origine animală;

-) Agentiei Naționale pentru Siguranța Alimentelor în calitate de autoritate de supraveghere și control;

-) Comisiei de Clasificare a Carcaselor în calitate de organ decizional, fără personalitate juridică, responsabil pentru organizarea testului de autorizare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

La art. 10 alin. (1) din proiect

„Autorizația de clasificator poate fi retrasă de către autoritatea de supraveghere și control, la propunerea Comisiei de Clasificare a Carcaselor, în cazul în care se constată că clasificatorul nu:
a. respectă cerințelor menționate la capitolul III;
b. participă de odată la doi ani la cursuri de perfecționare;
c. utilizează echipamente și metode autorizate de clasificare a carcaselor;”

Obiecții:

Norma stabilește de o manieră discreționară atribuția autorității de supraveghere și control de retragere a autorizației de clasificator, la propunerea Comisiei de Clasificare a Carcaselor, în cazul în care clasificatorul nu respectă cerințele prevăzute.

Astfel, în cazul în care clasificatorul încalcă una dintre condițiile enumerate la literele a – c), retragerea autorizației de clasificator este indispensabilă. În caz contrar, alineatul examinat riscă să aibă mai mult un caracter declarativ decât unul ferm și indiscutabil.

Formularea permisivă a competenței de retragere a autorizației de clasificator poate fi folosită în mod abuziv de către reprezentanții autorității de supraveghere și control, pentru obținerea recompensei necuvenite pentru a fi determinați să evite realizarea obligațiilor legale care le revin.

Recomandări:

Substituirea textului „poate fi” cu textul „este”.

Factori de risc:

- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - corupere activă
  - corupere pasivă
  - trafic de influență
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - influențare necorespunzătoare
  - nerespectare a regimului cadourilor
  - escrocherie

La art. 16 alin. (7) din proiect

„În cazurile în care în timpul controalelor la fața locului se constată un număr semnificativ de clasificări, prezentări sau identificări incorecte sau în cazul în care aplicarea tehnicilor de clasificare nu respectă normele, pot fi revocate autorizarea de clasificator.”

Obiecții:

Pe lângă stabilirea unui drept al entității publice în loc de obligație, din conținutul prevederii nu poate fi identificată entitatea competentă să revoce autorizarea de clasificator.

Din punct de vedere juridic, revocarea autorizației urmează să fie efectuată de către entitatea care a eliberat-o, adică de către autoritatea de supraveghere și control. Însă, art. 4 din proiect, care reglementează competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, este lacunară la acest aspect.

Nedeterminarea entității publice responsabile la care se referă prevederea poate avea ca efect apariția

conflictelor de competență dintre entitățile publice care presupun concomitent că sînt vizate în textul legii sau nerecunoașterea, de către entități publice, a competențelor conferite prin lege, ceea ce creează dificultăți persoanelor fizice și juridice de a-și realiza drepturile și interesele legitime.

Concomitent, menționăm că reglementarea insuficientă sau ambiguă a procedurilor administrative poate duce la apariția discreției periculoase a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public.

Recomandări:

Substituirea textului „pot fi revocate” cu textul „este revocată”.

Suplimentar, este necesară completarea normei de la art. 4 alin. (2) lit. d) din proiect, înainte de textul „autorizația de clasificator”, cu textul „sau revocă”.

Factori de risc:

- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - corupere activă
  - corupere pasivă
  - trafic de influență
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - influențare necorespunzătoare
  - nerespectare a regimului cadourilor
  - escrocherie

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în scopul asigurării unei activități transparente a părților implicate în creșterea și sacrificarea animalelor de fermă.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la realizarea pct. 103 din Capitolul 12 *Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare* din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023; pct. 112.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- nedeterminarea entității publice responsabile la care se referă prevederea;
- stabilirea unui drept al entității publice în loc de obligație;
- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție, la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiectivelor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

29.10.2024

Digitally signed by Gheorghijă Vadim
Date: 2024.10.29 10:21:49 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghijă , Inspector principal